

OBSAH

PREDHOVOR	3
OBSAH	5
ÚVOD	8
KONCEPT UČEBNICE	10
I TEORETICKÉ A KONCEPČNÉ VÝCHODISKÁ PRE VÝCHOVU MIMO VYUČOVANIA	11
1 PEDAGOGIKA VOĽNÉHO ČASU V SYSTÉME PEDAGOGICKÝCH VIED.....	12
1.1 Stručný exkurz do histórie pedagogiky voľného času.....	12
1.2 Miesto pedagogiky voľného času v systéme pedagogických vied	14
1.3 Pedagogika voľného času a jej subdisciplíny.....	17
1.4 Genéza terminológie v pedagogike voľného času	19
2 VÝCHOVA MIMO VYUČOVANIA	23
2.1 Vymedzenie pojmu a predmetu metodiky v oblasti záujmovej činnosti.....	23
2.2 Vzťah pedagogických disciplín a metodiky záujmovej činnosti	26
2.3 Metodika výchovno-vzdelávacieho procesu v školskom zariadení.....	27
3 NEFORMÁLNA VÝCHOVA A VZDELÁVANIE	29
3.1 Formálne a neformálne vzdelávanie a výchova	29
3.2 Výchova mimo vyučovania ako súčasť neformálnej výchovy a vzdelávania	34
3.3 Prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania v práci s mládežou	37
3.4 Národný inštitút vzdelávania a mládeže – NIVAM	42
3.5 Implementovanie neformálnej výchovy a vzdelávania v školskom klube detí.....	43
II LEGISLATÍVNA A INŠTITUCIONÁLNA ROVINA VO VZŤAHU KU ŠKOLSKÉMU KLUBU DETÍ	49
4 LEGISLATÍVA VO VZŤAHU KU ŠKOLSKÉMU KLUBU DETÍ A JEHO POSTAVENIE V SÚSTAVE ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ	50
4.1 Zákon o výchove a vzdelávaní v Slovenskej republike – školský zákon	50
4.2 Sústava školských zariadení	52
4.3 Školský klub detí – legislatívne „peripetie“ so záujmovou činnosťou	53
4.4 Pedagogická dokumentácia v školskom klube detí.....	57
5 VÝCHOVNÝ PROGRAM.....	61
5.1 Vzdelávacie a výchovné programy.....	61
5.2 Výchovný program školského zariadenia – proces tvorby	64
5.2.1 Čo sa odporúča a čo potrebujeme urobiť predtým, ako začneme vytvárať výchovný program?	67
5.2.2 Opis jednotlivých častí výchovného programu a ich koncipovanie	69
5.2.3 Najčastejšie chyby, ktoré sa pri tvorbe výchovného programu objavujú.....	73
5.3 Výchovné štandardy – zrušené.....	74
6 RIADENIE A ORGANIZÁCIA VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE V ŠKOLSKOM KLUBE DETÍ	77
6.1 Manažment výchovného oddelenia v školskom klube detí	77
III OBSAHOVÁ DIMENZIA VÝCHOVY MIMO VYUČOVANIA	81
7 OBSAH VÝCHOVY MIMO VYUČOVANIA	82
7.1 Tematické oblasti výchovy v školskom klube detí do roku 2022	82
7.2 Deskripcia a analýza tematických oblastí výchovy do roku 2022	84
7.3 Tematické oblasti výchovy v štátnych výchovných programoch pre školské výchovno-vzdelávacie zariadenia.....	93
7.4 Tematické oblasti výchovy v štátnom výchovnom programe pre školský klub detí.....	95
8 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE A ICH OPERACIONALIZÁCIA	101
8.1 Spoločnosť a ciele výchovy a vzdelávania	101

VÝCHOVA MIMO VYUČOVANIA

8.2 Formulácia cieľov vo výchovnom programe	103
8.3 Operacionalizácia všeobecných cieľov na špecifické/konkrétne	105
9 KOMPETENCIE DIEŤAŤA V ŠKOLSKOM KLUBE	111
9.1 Definovanie a klasifikácia kompetencií	111
9.2 Determinanty nadobúdania kľúčových kompetencií vo výchove a vzdelávaní	115
9.3 Charakteristika a vymedzenie pojmu kompetencia – spôsobilosť	117
9.4 Komparácia kompetencií dieťaťa v školskom klube detí s kompetenciami absolventa primárneho stupňa vzdelávania	120
9.5 Tvrdé a mäkké zručnosti alebo HARD skills a SOFT skills	125
IV PROCESUÁLNA STRÁNKA VÝCHOVY MIMO VYUČOVANIA	127
10 RIADENIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU V ŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH	128
10.1 Výchovno-vzdelávací proces v školskom klube detí	128
10.2 Plánovanie a projektovanie výchovno-vzdelávacej práce v školskom klube detí	130
11 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE ČINNOSTI V ŠKOLSKOM KLUBE DETÍ	134
11.1 Genéza „záujmovej činnosti“ v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach	134
11.2 Výchovno-vzdelávacie činnosti v školskom klube detí	136
11.3 Názvoslovie výchovno-vzdelávacích činností	141
11.4 Chronológia výchovno-vzdelávacích činností v školskom klube detí	143
11.5 Vzťah medzi výchovno-vzdelávacími činnosťami a tematickými oblasťami výchovy	145
12 HODNOTENIE A SEBAHODNOTENIE DIEŤAŤA VO VÝCHOVE MIMO VYUČOVANIA	149
12.1 Rozvíjanie spôsobilosti hodnotiaceho posúdenia a kritického myslenia u detí v školskom klube	149
12.2 Sebahodnotenie dieťaťa vo výchovno-vzdelávacom procese	151
12.3 Špecifiká procesu hodnotenia vo výchove mimo vyučovania	152
12.4 Odmeny, pochvaly a hodnotenie dieťaťa optikou modernej pedagogiky	155
12.4.1 Pochvala	156
12.4.2 Odmena	158
12.4.3 Spätná väzba	160
12.4.4 Ocenenie a povzbudenie	163
12.4.5 Práca s chybou	164
V MODERNÉ PONÍMANIE ŠKOLSKÝCH KLUBOV PRE DETI V 21. STOROČÍ	167
13 REFLEKTOVANIE POTRIEB A ZÁUJMOV DNEŠNÝCH DETÍ AKO DETERMINANT KVALITY EDUKÁCIE V ŠKOLSKOM KLUBE DETÍ	168
13.1 Záujmy a potreby detí 21. storočia	168
13.2 Výskumy reflektujúce potreby a záujmy súčasných detí a mládeže	170
13.3 Transfer teórie do reálnej edukačnej praxe	174
13.4 Nové generácie v edukačnej realite	175
13.5 Ako motivovať deti 21. storočia k aktivitám v školskom klube detí	178
13.6 Tri dimenzie výchovného procesu – determinant kvality výchovno-vzdelávacej práce s deťmi	179
13.7 Konceptia otvoreného priestoru v klube detí – open space club	185
14 ZRUČNOSTI PRE ŽIVOT	189
14.1 Životné zručnosti	189
14.2 Tvrdé a mäkké zručnosti	191
14.3 Šesť nevyhnutných spôsobilostí pre úspech a spokojnosť podľa Daniela Pinka	193
15 VÝZVY A INŠPIRÁCIE PRE PEDAGOGIKU VOĽNÉHO ČASU	195
15.1 Vplyv pandémie koronavírusu na spoločnosť a vzdelávanie	195
15.1.1 Vplyv pandémie koronavírusu na deti a mládež	196
15.2 Well-being, koncept životnej pohody	198
15.3 Vybrané modely a programy na podporu, empatie, pohody a tvorivosti	200

15.3.1 Seligmanov PERMA Model	200
15.3.2 Od pozitívnej psychológie k pozitívnej edukácii v školách a školských zariadeniach	202
15.4 Program Krok za krokom.....	204
15.5 Vysoko efektívne učenie - Integrované tematické vyučovanie (ITV)	206
16 ONLINE FACILITÁCIA PRI PRÁCI S DEŤMI A MLÁDEŽOU	208
16.1 Facilitácia a gamifikácia	208
16.2 Nástroje online facilitácie a ich využitie vo výchove mimo vyučovania	209
16.2.1 Geocaching	209
16.2.2 Actionbound.....	211
16.2.3 Kahoot!.....	212
16.2.4 Slido	213
16.2.5 Mentimeter.....	214
ZÁVER	216
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV.....	218